

670. Singulorum Episcoporum erit hac de re statuta conficere, iuxta locorum et cleri circumstantias, illamque methodum proponere, quae ad studia excolenda sacerdotes magis impellat, et ipsorum studiorum fructus in commune bonum diffundat.

671. Sacerdotes omnes convenient, atque ita se gerant, ut et ipsi, in Christo concordēs, mutuo consilio adiuventur, et populus, sacerdotum caritate perspecta, illorum ordinem pluris aestimet, atque ad exhortationes et monitiones suscipiendas docilior evadat. In rerum pertractatione, absit omnino vana ingenii ostentatio et partium studium; omnia, ut monet Apostolus, in caritate fiant, et veritas ab omnibus tantummodo ametur et quaeratur, tamquam certissimum totius congressus bonum. Quod in Sacra Scriptura legitur ob oculos habeant: *In multitudine presbyterorum prudentium stas, et sapientiae illorum ex corde coniungere, ut omnem narrationem Dei possis audire* (Eccl. VI. 35).

672. Quoniam vero in aliquibus nostrarum dioecesium locis fieri potest, ut ob aëris intemperiem, viarum longitudinem et asperitatem, parvum sacerdotum numerum, aliasve difficultates, nonnulli impediuntur quominus ad collationes accedant; iuxta quod frequenter a Sacra Congregatione Concilii inculcatur, suppleri curetur ab Episcopo, illis proponendo quaestiones tum Theologiae moralis tum rei liturgicae, quibus, statuto tempore, in scriptis teneantur respondere et responsa Curiae Episcopali fideliter mittere.

TITULUS IX.

DE CATHOLICA INSTITUTIONE IUVENTUTIS

CAPUT I.

De Scholis primariis.

673. Christus Dominus, legislator ac redemptor noster¹, qui Apostolis suis dixit: *Data est mihi omnis potestas in coelo et in terra; euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, docentes eos servare omnia quaecumque mandavi vobis; et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus, usque ad consummationem saeculi*²; Ecclesiam suam usque ad finem mundi constituit infallibilem religionis christianae magistram. Memor huius divinae missionis, Ecclesia nunquam cessavit Evangelium praedicare omnibus creaturae, divinae praecepta et morum disciplinam hominibus tradere, omnesque dirigere in viam salutis. Exemplum secuta sui divini Magistrī, qui parvulos ad se venire iussit, specialissimam curam Ecclesia semper adhibuit pro christiana tenerae iuventutis institutione; atque ad hunc finem, sollicitudine vere materna, scholas ubique erexit fidei et pietatis spiritu florentes. Cum enim christiana iuventutis institutio, nec intra domesti-

¹ Conc. Trid. sess. 6. can. 21.

² Matth. XXVIII. 18-20.

cos parietes, nec in loco sancto absolvi possit, necessarium omnino est, ut ad ipsas quoque scholas sese extendat.

674. Ex quibus sponte consequitur, Ecclesiam non solum habere ius nativum, et ab omni potestate humana plane independens, erigendi et ordinandi scholas ad christianam institutionem et educationem catholicae iuventutis, sed ipsam quoque pro suo iure postulare, ut, in omnibus scholis, sive publicis sive privatis, religiosa iuventutis catholicae institutio et educatio suae iurisdictioni sit subiecta, atque ut in quavis disciplina nihil tradatur, quod catholicae religioni morumque honestati adversetur. Idcirco Episcopi et locorum Ordinarii, in scholis quibuscumque, liberi omnino sint oportet in dirigenda doctrina catholica de fide et moribus atque universa iuvenum catholicorum educatione religiosa; praeterea nulla ratione impediendi sunt, quominus ex proprii sui ministerii officio invigilare possint, et exquirere, num doctrina in quavis disciplina tradita religioni catholicae sit conformis ¹.

675. Merito igitur a Pio IX damnatae fuerint sequentes propositiones: « Totum scholarum publicarum regimen, in quibus iuventus christiana alicuius reipublicae instituitur, episcopalibus dumtaxat Seminariis aliqua ratione exceptis, potest ac debet attribui auctoritati civili, et ita quidem attribui, ut nullum alii cuiumque auctoritati recognoscatur ius immiscendi se in disciplina scholarum, in regimine studiorum, in gradu collatione, in delectu aut approbatione magistrorum ». - « Postulat optima civilis societatis ratio, ut populares scholae, quae patent omnibus cuiusque e populo classis pueris, ac publica universim instituta,

¹ Cfr. Conventiones initas cum civitatibus Americae Latinae.

quae litteris severioribusque disciplinis tradendis et educationi iuventutis curandae sunt destinata, eximantur ab omni Ecclesiae auctoritate, moderatrice vi et ingerentia, plenoque civilis ac politicae auctoritatis arbitrio subiciantur ad imperantium placita et ad communium aetatis opinionum amussim ». - « Catholicis viris probari potest eadem iuventutis instituendae ratio, quae sit a catholica fide et ab Ecclesiae potestate seiuncta, quaeque rerum dumtaxat naturalium scientiam ac terrenae socialis vitae fines tantummodo vel saltem primario spectet » ¹. - « Societatem domesticam, seu familiam, totam suae existantiae rationem a iure dumtaxat civili mutuari; proindeque ex lege tantum civili dimanare ac pendere iura omnia parentum in filios, cum primis vero ius institutionis educationisque ». - « Clerum, utpote vero utilique scientiae et civilitatis progressui inimicum, ab omni iuventutis instituendae educationeque cura et officio esse amovendum » ².

676. Cum iuvenes spiritu saeculari a pueritia imbuti, non tantum evadant obcaecati mundi amatores, sed etiam contemptores Christi in Ecclesia, omni ope curandum est, ut scholae catholicae primariae constituantur, in quibus religiosa doctrina primum in institutione et educatione locum habeat ³. Optimum igitur medium ad efficacius occurrendum gravissimis malis, scilicet exitiali indifferentismi labi et morum corruptelae, ex prava educatione ortis, in eo situm esse putamus, ut, in singulis dioecesibus, prope unamquamque Ecclesiam parochialem, quantum fieri potest, scholae pri-

¹ Pius IX. Syllab. prop. 45, 47, 48.

² Pius IX. Encycl. *Quanta cura*, 8 Dec. 1864.

³ Pius IX. Litt. *Quum non sine*, 14 Iul. 1864, ad Archiep. Friburg. V. Appen. n. XXIV.

mariae habeantur, in quibus iuventus catholica tam litteris ingenisque artibus quam religione ac probis moribus imbuatur.

677. Itaque parentes catholicos atque tutores pupillorum, omni qua valemus auctoritate, non solum hortamur, sed iubemus, prolem sibi commissam a scholis arcere, in quibus Ecclesiae auctoritas et salutaris sanctae nostrae religionis influxus excluditur; nisi forte eae sint circumstantiae, ut, ob causam sufficientem ab Episcopo approbatam, et cum opportunis cautelis ac remediis, frequentatio huiusmodi scholarum, in casibus particularibus et ad tempus tolerari possit. Qua in re ob oculos habendae sunt instructiones S. Officii, quibus iterum iterumque dubia de frequentandis scholis mixtis vel neutris resoluta fuerunt¹. Praeterea eosdem parentes atque tutores gravissime monemus, ut prolem suae curae creditam mittant ad scholas parochiales, nisi vel domi vel in aliis scholis catholicis christianae filiorum suorum institutioni atque educationi sufficienter consulant. Quanam autem dici possit schola vere catholica, iudicio Ordinariorum relinquatur definiendum.

678. Ut autem parentes catholici hoc maximum christianae institutionis officium erga filios suos rite valeant adimplere, omnibus parochis iniungimus, ut, in suis parochiis, quae idoneis scholis catholicis forte careant, sive per se sive per alios, scholas primarias vereque catholicas constituent, in quantum id ex iudicio Episcopi fieri potest, intra tempus et iuxta modum ab eodem Ordinario definiendum.

679. Omnes quoque fideles de gravissimo monemus officio suos iuvandi Ordinarios et parochos in

¹ V. Appen. n. XXVIII, XXXVII.

erigendis et conservandis scholis primariis sive parochialibus. Quare severa reprehensione digni sunt, si, ipsorum negligentia, scholae catholicae existere non possint, aut, si quae sint, ob subsidiorum defectum existere desinant, aut, quod peius est, socordia fidelium in legitimo exercitio iurium civilium atque incredulorum hominum machinationibus per summam ignaviam non repressis, in scholas Ecclesiae sensui contrarias commutentur.

680. Cum summi momenti sit, ut scholae catholicae laudabiliter erectae etiam rite constituentur, apte administrentur atque educatione christiana et civili praesent, sedulo omnia media sunt applicanda, quibus ad exoptatam metam perveniatur. Quare, inprimis iam ipsi alumni in Seminariis edoceantur, unum ex praecipuis sacerdotum officiis, praesertim hisce temporibus, esse christianam iuventutis institutionem, eamque sine scholis sive parochialibus sive aliis vere catholicis non esse possibilem. Addiscant praeterea methodum, qua catechismum et historiam sacram pueris lucide et solide explicare valeant. Denique, quum iisdem alumni, postea, in animarum cura, haud raro vel ipsum regimen scholarum concreditum sit, in ipsa Theologia pastoralis et morali sana principia paedagogica saltem per summa capita explicentur, atque praecariores auctores, qui ea de re scripserunt, indicentur.

681. Sacerdotes in cura animarum constituti atque inprimis parochi, etiam collatis consiliis, scholas primarias promoveant et tamquam pupillam suorum oculorum diligant, frequenterque, iuxta ordinationem Episcopi, visitent. Maxime vero curent, ut ipsi per se catechismum et historiam sacram doceant. Quod si ordinarie facere non possint, saltem invigilent, ut ludi-

magistri hac in re officio suo non desint. Nec parochi suo officio se satisfecisse credant, cum suam vigilantiam ad sola fidei rudimenta rite explicata restringunt. Dispiciant quoque, quos mores discipuli prae se ferant, qua ratione aliae disciplinae tradantur, ita ut nihil occurrat, quod fidei et moribus periculum afferre possit, dentque operam, ut libri nihil contineant quod quomodolibet ab Ecclesiae doctrina sit difforme. Summam vero curam habeant ipsius ludimagistri; illum excitent, doceant, adiuvent, omni qua possunt diligentia et caritate. Ubiunque id fieri potest, doceatur in huiusmodi scholis cantus, praesertim liturgicus.

682. Quoniam omne incrementum scholarum primariarum maxime pendet ab idoneis et dignis magistris, summa cura in eo ponenda est, ut scholis primariis nonnisi boni atque idonei praeficiantur. Pari studio, magistri, qui nobilissimum atque gravissimum munus docendi in scholis exercent, omnibus modis sunt animandi, atque ut in bene coeptis perseverent excitandi; ipsi enim Ecclesiae ac parentibus validissimi sunt auxiliores in salute animarum procuranda, atque ab illorum industria et labore posterorum prosperitas atque animarum et reipublicae salus multum dependent. Summa autem est necessitas ea adhibendi media, quibus pro futuro tempore boni atque idonei magistri iugiter formentur ac praeparentur. Quemadmodum enim clerus bonus atque apostolico zelo plenus et multiplici eruditione praestans nunquam habetur, nisi Seminaria existant rite constituta, ita etiam apti honestique magistri, neglecta praeparatione diligenti, frustra desiderantur.

683. Nemo igitur, in scholis primariis, in quas Ecclesia suam exercet iurisdictionem, ad magisterium

assumatur nisi dederit indubia argumenta fidei et honestatis, nec non aptitudinis specimen¹. Quod examen, qua ratione sit faciendum, Episcopi ordinatione accuratius est definiendum. Expedi autem ut huiusmodi examina fiant in singulis dioecesibus coram viris de re scholastica peritis et ad huiusmodi officium ab Episcopo delegatis. Absoluto examine, unicuique, qui ab examinatore probatus est, suum tradatur diploma seu testimonium authenticum aptitudinis, sive ad longius sive ad brevius tempus limitatum.

684. Ut sufficiens numerus magistrorum et magistrarum praesto sit, quibus sine difficultate institutio in scholis catholicis committi possit, in dioecesibus vel provinciis ecclesiasticis, ubi fieri potest, scholae normales ad instar Seminariorum clericorum sunt constituendae. Quarum scholarum normalium cura atque directio, maxima cum utilitate, tradetur Fratribus Scholarum Christianarum vel sodalibus aliorum Institutorum ab Ecclesia probatorum, si de ludimagistris formandis agitur; magistrarum autem educatio Congregationibus piarum sororum, quae pro suo scopo huiusmodi negotium suscipere solent, optimo consilio poterit committi². Quod si praeterea religiosi viri ex Instituto scholis christianis regendis dedicati, atque piee magistrae in diversis Congregationibus religiosis constitutae, a quibus, in tot regionibus orbis catholici, educationi iuventutis praeclare datur opera, etiam nostrarum scholarum primariarum curam suscipiant (ad quod illos vehementer hortamur), brevi tempore nostris quoque dioecesibus sufficiens numerus optimorum magistrorum praesto erit.

¹ Cfr. citat. Convent. cum civitatibus Americae Latinae.

² Ibid.

685. Quum disciplina sancte instituta facile collabatur et sapientissima decreta suum non sortiantur effectum, nisi sit qui invigilet atque urgeat decretorum executionem, idcirco mandamus, ut scholae illae, quae efficaci ratione iurisdictioni Episcoporum manent subiectae¹, diligenter visitentur. Quare, praeter inspectionem quam exercet parochus vi officii, statuimus, ut, in singulis districtibus dioecesis, prudenti arbitrio Episcopi definiendis, sacerdoti perito munus inspectoris scholarum primariorum committatur. Is saltem semel vel bis in anno, singulas scholas sui districtus visitet atque ad Episcopum de facta visitatione referat. Quae visitatio quamvis principaliter ad institutionem religiosam sese extendat, tamen nequaquam ad illam solam est restringenda, sed universum statum scholae parochialis complectatur necesse est. Quodsi illae relationes transmittantur ad virum ecclesiasticum, qui in curia episcopali officio praesidis omnium illorum inspectorum fungatur, facile Episcopus opportunas et necessarias sibi comparabit notitias de statu scholarum ac de remediis, postquam inspectorum vota noverit, adhibendis.

CAPUT II.

De Scholis secundariis.

686. Cum in dies augeatur numerus iuvenum catholicorum, qui, absolutis scholis primariis, ad altiore educationis cursum aspirant, sive ut ad mercaturam exereendam magis habiles existant, sive ut ad officia civilia et politica sese praeparent, de scholis quoque mediis sive secundariis pauca quaedam monita et prae-

¹ Leo XIII. Const. *Romanos Pontifices*. V. Appen. n. XLVI.

cepta fidelibus Nobis commissis proponenda esse ducimus. Parentes, qui filios suos, propter duram necessitatem, aut ob specialem studiorum cursum, ad scholas mittere coguntur, in quibus catholicae institutionis principia non servantur, enixe monemus, ut fidei morumque pericula a filiis suis quam longissime removeant, verbi Domini semper memores: *Quid enim prodest homini si mundum universoni lucretur, animae vero suae detrimentum patiatur?* (Matth. XVI. 26). Qua in re, prae oculis habeantur decreta et instructiones Sanctae Sedis. Quodsi scholae catholicae superiores praesto eis sint, quibus filios suos post absolutas scholas primarias committere possint, gravissimam illis obligationem in memoriam revocamus, ne alias scholas praeferant scholis vere catholicis.

687. Eos vero ex fidelibus nostris, qui copia rerum temporalium dotati sunt, in Domino obsecramus, ut ad fundanda et augenda collegia, in quibus scholae secundariae, sive pro litteris humanioribus, sive pro disciplinis physicis et mathematicis, sive pro commercio apertae sunt, auxilia sua conferant. Alii autem fideles, quibus iurium politicorum exercitatio est concessa, illud efficere studeant, ut leges civiles nihil contineant, quod legitimae libertati Ecclesiae in rebus scholasticis sit contrarium, conscientias catholicorum laedat, atque ad pravas scholas publica pecunia sustentandas conducatur. Immo totis viribus incumbant, ut universa institutio in omnibus scholis secundariis fidei catholicae sit conformis, atque a Guberniis et Municipiis defendatur et promoveatur¹.

688. Moderatores et professores scholarum secundariorum in primis ii sint oportet, qui, memores gra-

¹ Cfr. citat. Convent. cum civitatibus Americae Latinae.

vissimi sui muneris, sese totos dedicent educationi et institutioni iuventutis catholicae. Quare discipulos suos verbo et exemplo arceant a periculis fidei et morum, tum in scholis tum extra illarum ambitum, curentque ut universa puerorum et adolescentium catholicorum institutio conformis sit doctrinae catholicae atque spiritu vere christiano informata ¹.

689. Prae primis, doctrina catholica de fide et moribus deque praeceptis Ecclesiae, omnibus discipulis, attenta illorum aetate et consideratis periculis et necessitatibus nostri temporis, diligenter et solide exponatur, neque quisquam huiusmodi munus docendae religionis christianae ex officio in se suscipiat, nisi a competente auctoritate ecclesiastica fuerit legitime missus atque approbatus. In tradenda autem doctrina christiana, etiam in scholis secundariis, si tantum adhibeantur libri et modi docendi, quos Episcopus approbaverit ². Caeterum prae oculis habeatur Instructio quam hac in re edidit Suprema Congregatio S. Officii die 24 Novembris anni 1875 ³.

690. Cum autem religio catholica in animis illorum puerorum et adolescentium, qui tot periculis et tentationibus sunt expositi, non firmetur, nisi ad doctrinam practica accedat religionis catholicae exercitatio ⁴, catechetarum vel magistrorum religionis, iuvenes ad fidem exercendam peculiari studio inducant oportet. Quare curandum est, ut studiosa iuventus, quantum fieri potest, etiam in scholis secundariis, quotidie assistat sacrificio Missae frequenterque recipiat sacramenta Poe-

¹ Cfr. citat. Conv. cum civitatibus Americae Latinae.

² Cfr. cit. Conv.

³ V. Appen. n. XXXVII.

⁴ Ibid.

nitentiae et Eucharistiae, statis temporibus peragat exercitia spiritualia atque in pias sodalitates coadunata ad omne opus bonum excitetur et contra pericula irruentia muniatur. Hac vero nostra aetate, cum magis magisque recipiatur usus etiam puellas admittendi superioribus quibusdam scholis vel institutis, studium in puellis quoque promovendi litterarum scientiam et civilem educationem probamus; dummodo id fiat salvis principiis fidei catholicae, honestatis morum et sanae rationis. Quare commendamus, ut puellae catholicae, quibus pro conditione sua superior illa instructio et educatio necessaria vel utilis fuerit, frequentent superiora instituta, quae cum approbatione Episcoporum a feminis vere catholicis vel a monialibus erecta fuerunt. Penitus vero prohibemus, ne puellae catholicae ad ea mittantur instituta superioris educationis, ubi promiscue cum puellis acatholicis educantur, aut ne per summum abusum scholas superiores cum adolescentibus communes frequentent.

691. Denique omnes moderatores et professores in Domino exhortamur, ut omnibus viribus non solum contendant ad formandos discipulos, qui puritate fidei et morum probitate praesent, sed etiam ut facto ostendant catholica instituta, quoad litteras quoque, artes et scientias, caeteris institutis praestare. Quo studio, et desiderijs parentum abunde satisficientes et opprobria virorum acatholicorum refutantes, optime merebuntur de nostris civitatibus deque Ecclesia, in universa America Latina; sibi autem immortalem obtinebunt coronam, dicente Daniele propheta (xii. 3): *Qui autem docti fuerint, fulgebunt, quasi splendor firmamenti, et qui ad iustitiam erudierint multos, quasi stellae in perpetuas aeternitates.*

CAPUT III.

De Universitatibus et Facultatibus
studiorum maiorum.

692. Universitates studiorum, inde a medio aevo, quo primum fuerunt constitutae, iurisdictioni Ecclesiae fuerunt subiectae. Illa enim quamplurimas universitates sive studia generalia aut fundavit aut amplissimis saltem privilegiis et favoribus cumulavit; meritoque Sedes Apostolica suam interposuit auctoritatem. Cum ad Romanos Pontifices, pro concretio ipsis Apostolici Officii munere, maxime pertineat catholicam fidem tueri sanctaeque eius doctrinae depositum integrum ac intemeratum custodire, eorum quoque esse debet sacrarum disciplinarum, quae publice in universitatibus traduntur, institutionem moderari. Hinc etiam, ex disciplina vigenti, solius Romani Pontificis est facultates sacrarum disciplinarum Theologiae atque Iuris Canonici erigere, iure promovendi ad gradus academicos donare, easque nomine et privilegiis universitatis catholicae et ecclesiasticae insignire¹. Quae potestas Romani Pontificis non obstat, quominus salva permaneat auctoritas Episcoporum, circa curam, visitationem, reformationem universitatum, ab ipso Concilio Tridentino probata².

693. Cum ex mente Ecclesiae universitates sint celeberrima quaedam scientiarum domicilia, ad quae ex dissitis quoque provinciis iuventus studiosa conveniat, ut pretiosos sapientiae thesauros sibi comparet; in

¹ Leo XIII. Const. *Cum Apostolica*, 5 Febr. 1889.

² Sess. 25. cap. 2 de ref.

primis professores omnigena scientia sint insignes, studio veritatis praesent, atque singulari ratione fidem catholicam defendere et illustrare conentur. Nulla¹ enim unquam inter fidem et rationem vera dissensio esse potest, cum idem Deus, qui mysteria revelat et fidem infundit, animo humano rationis lumen indiderit.

694. Qua in fide catholica defendenda et illustranda inter omnes maxime excellent sacrarum scientiarum professores. Quem praeclarum scopum ut eo securius obtineant, sequantur doctrinas a Sede Apostolica probatas², atque propositiones ab eadem Apostolica Sede proscriptas detestentur, vestigia premant SS. Patrum atque Doctorum Ecclesiae et in primis S. Thomae fideles sint discipuli et interpretes. Dum vero, quae primorum saeculorum ingenia summo labore parique felicitate nobis tradiderunt, sua facere, excolere, provehere student, nostrorum quoque temporum rationem habeant atque recentiora studia examinent, et quae probanda sint, probent, errores autem repudient. Quare exempla sectantes praeclarissimorum doctorum antiquorum, discipulos de periculis circa fidem admoneant, contra grassantes errores muniant, religionis reverentiam et amorem in eorum animis foveant, quo possint munere suo, uti viros catholicos decet, fungi et de christiana republica optime mereri.

695. Iuvenes quoque nostri, qui universitates frequentant, ita pariter litterarum studiis vacent, ut, dum ad supremos gradus academicos adspirant, educationis quoque christianae ultimum accipiant complementum, fideique catholicae integre conservatae praeceptorum perfectam iungant observantiam. At dubitandum non

¹ Conc. Vatic. Const. *Dei Filius*.

² Leo XIII. Encycl. *Aeterni Patris*, 4 Aug. 1879.

Acta et Decreta.

est, ad hunc gradum perfectae educationis in universitatibus vix eos pertingere posse, si, sibi relictis, salutaribus Ecclesiae subsidiis careant. Quare opera est danda, ut verbum Dei studiosis illis apta ratione praedicetur, inducendi erunt ad exercitia pietatis, frequentationem ecclesiarum receptionemque frequentem Sacramentorum, maxime vero coadunandi erunt in pias solidaritates et associationes academicas, ut a pravorum iuvenum consortio segregati vinculisque amicitiae christianae coniuncti, crescant in spem reipublicae atque Ecclesiae et viribus unitis, etiam post finita studia, causam Ecclesiae atque iustitiae defendant.

696. Summopere profecto desiderandum est, ut unaquaeque respublica vel regio Americae Latinae suam habeat universitatem vere catholicam, quae sit centrum scientiarum, litterarum et bonarum artium. Quod si iste finis non ubique subito attingi potest, saltem via est praeparanda atque media sunt quaerenda. Quare imprimis assidue incumbendum est, ut inferiora instituta et collegia catholica augeantur ac perficiantur solerti disciplina religiosa et morali, profunditate et extensione instructionis, atque aptitudine et peritia magistrorum. Frustra enim eriguntur universitates, nisi praesto sint apti magistri et boni discipuli. Praeterea, quae iam sunt universitates, omnino ordinandae et dirigendae sunt, secundum iteratas promissiones in solemnibus conventionibus a guberniis Sedi Apostolicae datas ¹. Interea viri docti diversarum scientiarum in liberas associationes coeant necesse est, atque scriptis, libris, foliis periodicis, celebratione comitiorum ad scientiarum profectum promovendum, do-

¹ Cfr. cit. Convent. cum civit. Americae Latinae.

ctrina virorum praestantium, bibliothecarum et archiviorum ordinatione et augmento, meliora tempora pro Ecclesia et societate praeparare contendant.

697. In regionibus autem ubi verae Universitates haberi nequeunt, ne difficilius evadat adeptio graduum academicorum clericis pietate et ingenio praestantioribus, qui huiusmodi titulorum digni iudicentur a propriis Ordinariis, optandum est ut in Seminario Metropolitano, vel alibi, de communi Suffraganeorum voto, erigantur, de licentia Sanctae Sedis, facultates studiorum maiorum, seu Philosophiae scholasticae, Theologiae et Iuris Canonici, regendae iuxta statutum de communi consensu Episcoporum regionis seu Provinciae conficiendum, et a Sacra Studiorum Congregatione, uti de more, examinandum et approbandum.